

Náboženské znechucení, kterému se budeme věnovat v posledním dílu našeho seriálu, může přijít naráz v podobě silného šoku, nebo pozvolna při delším pronikání k podstatě daného náboženství.

Hloubavý zbožný muslim bude asi znechucen teroristy, kteří své vyšinuté zájmy falešně zaštiťují jeho vyznáváním kultem, zatímco v reálu často žijí velmi sekulárně a naplno si užívají „dobrot ateismu“. Rozhodně tím „svému“ náboženství škodí, nemluvě o hrůzách, které při tom napáchají. Pokud se potom muslimové od těchto vyšinutých islamistů hlasitě nedistancují, mohou teroristické útoky ve jménu islámu u někoho způsobit silné náboženské znechucení. A to je velká škoda, neboť po procestování

většiny muslimských zemí světa musím jednoznačně říct, že lidé tam ke mně byli velmi pohostinní a naprosto bratrsky mě jako křesťana respektovali a přijímali.

Ve mně působí náboženské znechucení rovněž taková náboženství, která prosazují přísnou (nedotknutelnou) nesvobodnou hierarchii, kde výše postavený zneužívá svého postavení a ponižuje či využívá níže postaveného nebo jinověrce. Přesně takto nemá (!) vypadat křesťanství, i když tomu tak bohužel často bylo a někdy také stále je, což dnes moudře kritizuje papež František, který toto moderní farizejství v ka-

tolické církvi nazývá klerikalismem. Poutník by měl být ostražitý také při setkání s náboženstvím, které je silně národnostně laděno: tam, kde se svět dělí ostrým řezem na „my a oni“, tam je skupina „oni“ vnímána jako méněcenná, což mezináboženskému dialogu nejen neprospěje, ale v podstatě jej znemožní.

Ode všeho trochu a pryč od toho

Cestovatelé bývají duchovně otřeseni, někdy až znechuceni náboženskými kultury, které z jejich pohledu hloupě nebo velmi nešikovně kombinují více náboženství. Například karibské voodoo s prvky křesťanství, jehož kněze/šamana opravdu nechcete v noci potkat v opuštěné uličce. Vyznavačům středoafričského islámu s prvky šamanismu byste z bezpečnostních důvodů neměli tvrdit, že Bůh neexistuje a že šaman je šarlatán. Nebo New Age s lidmi, kteří věří všemu, jen ne tomu, co má nějakou spojitost s křesťanstvím. Případně scientologie zaštiťovaná hollywoodskými hvězdami se svým ponižováním a manipulací vlastních věřících, nebo třeba transpersonální psychologie, která je směsicí mystiky, parapsychologie, šamanismu, orientálních nauk a duchovních prožitků založených na halucinogenech. Náboženská tolerance a mezináboženský dialog by asi neměl končit laciným spojením všeho, ale má být skutečným vztahem dvou či více entit, které se navzájem obohacují.

Zpětný náboženský šok

Po dlouhých cestách se poutník může setkat se zpětným náboženským šokem při návratu k domácímu kultu, ať už je jakýkoli.

Z mého ryze subjektivního pohledu vždy po návratu narazím na jakýsi sterilní chlad v našich kostelích. Na druhé straně ještě sterilnější a lidsky chladnější bohoslužby jsem zažil v severní Evropě. Často se u nás nadává na politické poměry, což do kostela nepatří (!), nedostatek peněz, nedostatek kněží, nedostatek všeho... Česká upjatost (i přetvářka, která je však ve všech náboženstvích), a skutečnost, že se na nedělní mše někteří chodí spíše „ukázat“ a odškrtnout si účast, není, přiznávám se, můj šálek kávy, ale to je skutečně jen můj silně jednostranný poutnický pohled. Vždy mi nějaký čas trvá, než doma opět objevím to podstatné, ale zatím se tak pokazdě stalo. A když je nejhůř, zajedu si na mši do jednoho z pražských středověkých skvošťů, ponořím se do fascinující české historie a náboženské chmury se rychle rozpustí.

Závěrem nutno zopakovat, že všechny popsané otřesy, okouzlení i znechucení,

souhrnně náboženské šoky, byly nahlíženy z mého (silně omezeného) a jednostranného pohledu. Všechny náboženské šoky pro mě byly (s odstupem času) plodné a nabídly mi učinit další krok na cestě. Podobně jako kulturní šok, také náboženský šok může skončit pozitivní změnou kurzu a výsledným „přepodstatněním“, tedy proměnou poutníka.

Foto: Myvisuals, Tropical studio, THANANIT - Adobe stock

CO NÁS ČEKÁ LETOS?

Náš noční pozorovatel, ministrant Martin, pokračuje ve své procházce vesmírem. I dnes ho provází jeho kamarádka hvězda Lucie, která mu pomáhá orientovat se v hlubinách hvězdného světa.

M: Ahoj Lucko, bylo toho hodně teď na pozorování. Škoda, že velkou konjunkci Saturnu a Jupiteru nám překazila oblačnost. Jetěže na netu se objevily parádní fotografie z neoblačných oblastí. Co náš ještě čeká v tomto roce?

L: Je toho dost. Víš, pohyb vesmírných těles lze s velkou přesností vypočítat, takže šup: vem si diář a piš si, kdy bys měl více sledovat oblohu.

M: Tak co teď hned na jaře?

L: Vzpomínáš si na zkoušku zraku pomocí souhvězdí Plejád neboli Kuřátek?

M: Jasně, zkusil jsem to a mohu říct, že u mě dobrý.

L: V březnu právě kolem této hvězdky „proletí“ Měsíc. Tento úkaz uvidíš kolem slavnosti sv. Josefa, kterému je zasvěcen tento rok. A pro jistotu zkus znovu počítat, kolik hvězd v Kuřátkách uvidíš. Pozor, kousek nad srpkem bude načervenalý bod – to je planeta Mars.

M: Jsem slyšel, že letos to bude takový rok Měsíce, že?

L: Ano máš pravdu, hned první velikonocní úplněk bude tzv. superúplněk. Tedy Měsíc bude nejbližší Zemi, bude tedy větší než obvykle.

M: A co dál s Měsícem?

L: To nejlepší pro vás bude v červnu, tedy ve čtvrtek 10. června. Opět bude hrát hlavní roli Měsíc spolu se Sluncem.

M: Začínám tušit správně?

L: Jistě, dojde k tzv. prstencovému zatmění. U vás ve střední Evropě toto zatmění uvidíte jako částečné. Začátek bude v 11:44 SELČ a končí v 13:36 SELČ. Maximum nastává ve 12:39 SELČ.

M: Tý jo, to se moc těším.

L: I když je jen částečné, i tak je to nádherný úkaz. A neboj, další bude 25. října 2022. A v dohledné době budou další následovat.

L: A hele, mladíku, umíš si představit 152 100 532 km?

M: Tak to v žádném případě, Lucko.

L: To je vzdálenost geometrických středů Země a Slunce v půlnoci dne 6. července. Jedna z největších vzdáleností těchto dvou těles. Určitě na 11 let.

M: Díky ti, mám vše zapsáno a budu pozorovat. L: To jsem ráda, zatím ahoj.

Foto: Sergey Nivens, Jaro - Adobe stock

DOMINIK RUBAŠ

VODA V LEDOVCÍCH A VE SNĚHU

V dnešním „Okénku“ budeme pokračovat v povídání si o jednotlivých částech hydrosféry. Na řadě je voda, nacházející se v pevninských a horských ledovcích.

Nejprve k těm pevninským. Nachází se v nich převážná část sladké pevninské vody. Největší objem těchto ledovců je v Antarktidě (cca 90 % pevninské ledovcové hmoty). Druhou největší zásobárnu pevninských ledovců najdeme v Grónsku (asi 8 %).

Možná ještě zajímavější jsou ledovce druhého typu – horské. S nimi se setkáme pře-

vážně v nejvyšších světových pohořích – v Himálaji, v Karakoram, v Andách či v Alpách. Tyto ledovce byly ve starších čtvrtohorách i na našem území. Dochovaly se po nich kary (místa, kde tyto ledovce vznikaly, např. Kotelní jámy), ledovcová údolí, tzv. trogy (např. Obří důl, Labský důl), morény (kamenné valy vzniklé ledovcovou činností) či jezera (např. ta známá šumavská – Černé, Čertovo atd.).

I když v České republice již nějakou dobu ledovce nemáme, s vodou v pevném skupenství se můžeme setkat převážně v zimním období, hlavně v podobě sněhu. Pokud by vás zajímalo, jaké jsou jeho aktuální záso-

by na našem území, prohlédněte si webové stránky: <https://hydro.chmi.cz/>. Zde se v záložce AKTUÁLNÍ DATA – SNĚH dozvíte, jaký je objem sněhu v jednotlivých krajích, a také můžete porovnávat aktuální množství sněhu v krajích s dlouhodobým průměrem.

A na závěr jedna zajímavost. Znáte „Sněhovou mapu republiky“? Jedná se o lokalitu v Krkonoších (konkrétně na jižním úbočí Studniční hory), kde se drží sníh dlouho do jara (někdy i do léta) a svým tvarem připomíná tvar Československa. A tak můžeme být zvědaví, jak dlouho nám tato mapa vydrží v roce 2021.